

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 103

van **JAN LAEREMANS**

datum: 25 oktober 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Lerarenopleidingen - Voortijdige uitstroom

Stellen dat het onderwijs met een lerarentekort kampt, is een open deur intrappen. Recent bleek echter uit de vacaturecijfers van VDAB dat het probleem nijpender is dan ooit. Een eerste primordiale voorwaarde voor een oplossing van dit zowel kwantitatieve als kwalitatieve probleem is een adequate instroom van afgestudeerde leraren binnen het werkveld.

Statistieken via de Dataloep tonen dat het afgelopen decennium het aantal studenten dat ingeschreven is in een hogeschoolopleiding binnen het studiegebied onderwijs stelselmatig daalde van 23.007 in 2010-2011 naar 18.667 in 2018-2019, wat een daling betekende van 18,86%. Bij de generatiestudenten binnen deze richtingen zag men in diezelfde periode een nog grotere daling van 5810 naar 3760, ofte een daling van 35,28%. In het academiejaar 2019-2020 was er dan weer een stijging waar te nemen naar 21.933 inschrijvingen bij alle studenten bij alle onderwijsrichtingen van de hogescholen en naar 4154 inschrijvingen bij de generatiestudenten. Deze stijging is voor een groot deel te verklaren door de inkanteling van de educatieve graduaten richting de hogescholen. Bij de start van het academiejaar 2020-2021 (dat op moment van schrijven nog niet verwerkt was binnen de Dataloep) maakten de hogescholen in de media gewag van een nieuwe stijging binnen de lerarenopleiding, mede dankzij het zogenoemde corona-effect.[\[1\]](#) Doch recent bleek dat deze mini-heropleving van korte duur was en dat in het huidig academiejaar 2021-2022 het aantal studenten in de lerarenopleidingen aan de hogescholen opnieuw daalt en zo opnieuw aansluit bij de tendens van de afgelopen tien jaar. Alle Vlaamse hogescholen meegeteld, zijn er dit jaar 5,5 procent minder studenten in het academiejaar 2020-2021.[\[2\]](#)

Ook bij de specifieke lerarenopleidingen aan de universiteiten zien we een gelijkaardige evolutie. Daar daalde het inschrijvingsaantal van 2031 in 2010-2011 naar 1460 in 2018-2019. In het jaar 2019-2020 werd binnen dit segment de overgang gemaakt naar de educatieve masters. Toen waren er nog 548 ingeschrevenen binnen de uitdovende SLO's. De opleidingen tot educatieve master telden in 2019-2020 in heel Vlaanderen 1307 studenten. Daarvan volgt slechts 10 procent het volledige programma. Dat bleek uit cijfers die De Tijd opvroeg bij de vijf universiteiten.[\[3\]](#) De minister zelf maakte bij een vraag om uitleg van collega Roosmarijn Beckers tijdens de zitting van de onderwijscommissie van 5 maart 2020 gewag van 1583 inschrijvingen.[\[4\]](#) De overgrote meerderheid van de studenten volgde een verkort programma van een jaar na het behalen van hun normale master, vergelijkbaar met het vroegere systeem. Ook is het hier niet correct om de twee zomaar samen te tellen, gezien het mogelijke gevaar op dubbele inschrijvingen. Ook worden bij deze cijfers van het eerste loopjaar van de

educatieve master de vroegere graduataten voor houders van een masterdiploma meegeteld, die vroeger in de CVO's meegeteld zaten. Vandaar liggen voorlopig de inschrijvingscijfers daar artificieel hoog. De reële cijfers blijven binnen dit segment dus in dalende lijn. De voorlopige eerste conclusie was daar dat de hervorming (voorlopig) haar doel lijkt voorbij te schieten.

Naast de dalende inschrijvingen zowel bij de lerarenopleidingen aan de hogescholen als deze aan de universiteiten is de kwestie dat velen die deze studies aanvatten deze niet afwerken en voortijdig uitstromen uit de richting.

1. Hoeveel studenten begonnen er de afgelopen 10 jaar aan de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs maar stroomden vroegtijdig en dus zonder diploma uit de opleiding? Graag had ik hierbij de absolute cijfers alsook de relatieve cijfers ten opzichte van de cohorte aan starters voor de vroegtijdige uitstromers:
 - a) die nog tijdens hun eerste jaar er de brui aan gaven;
 - b) die een jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - c) die twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - d) die op enig later moment dan twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven.
2. Hoeveel studenten begonnen er de afgelopen 10 jaar aan de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs maar stroomden vroegtijdig en dus zonder diploma uit de opleiding? Graag had ik hierbij de absolute cijfers alsook de relatieve cijfers ten opzichte van de cohorte aan starters voor de vroegtijdige uitstromers:
 - a) die nog tijdens hun eerste jaar er de brui aan gaven;
 - b) die een jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - c) die twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - d) die op enig later moment dan twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven.
3. Hoeveel studenten begonnen er de afgelopen 10 jaar aan de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs maar stroomden vroegtijdig en dus zonder diploma uit de opleiding? Graag had ik hierbij de absolute cijfers alsook de relatieve cijfers ten opzichte van de cohorte aan starters voor de vroegtijdige uitstromers:
 - a) die nog tijdens hun eerste jaar er de brui aan gaven;
 - b) die een jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - c) die twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven;
 - d) die op enig later moment dan twee jaar na de start van hun opleiding er de brui aan gaven.
4. Hoeveel studenten die de afgelopen 10 jaar begonnen waren aan een ander (verkort) traject in een lerarenopleiding op hogeschoolniveau stroomden er vroegtijdig en dus zonder diploma uit de opleiding? Graag had ik hierbij de absolute cijfers alsook de relatieve cijfers ten opzichte van de cohorte aan starters.
5. Hoeveel studenten die de afgelopen 10 jaar begonnen waren aan een specifieke lerarenopleiding en/of een educatieve op universitair niveau stroomden er vroegtijdig en dus zonder pedagogisch diploma uit de opleiding? Graag had ik hierbij de absolute cijfers alsook de relatieve cijfers ten opzichte van de cohorte aan starters.

6. Hoe evalueert de minister deze evoluties inzake de vroegtijdige uitstroom van studenten binnen de lerarenopleidingen?

[1] https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20200903_94080119

[2] <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/10/18/aantal-studenten-in-lerarenopleidingen-blijft-maar-dalen/>

[3] <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/vlaanderen/hervormde-opleiding-lost-lerarentekort-niet-op/10207287.html>

[4] Vraag om uitleg nr. 1484 (2019-2020), verslag:
<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1373378/verslag/1377821>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 103 van 25 oktober 2021

van **JAN LAEREMANS**

- 1-5. In bijlage SV103.xlsx vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger de drop-out uit elk van de gevraagde opleidingen. We berekenden de drop-out na respectievelijk 1 jaar, 2 jaar, 3 jaar of meer. We beschouwen iemand als een drop-out uit het traject als we het daaropvolgende academiejaar geen nieuwe inschrijving in hetzelfde traject terugvinden én deze persoon geen diploma voor het traject behaalde. We beschikken momenteel over gevalideerde cijfers tot en met academiejaar 2019-2020. De meest recente cijfers zijn daarom deze tot en met 2018-2019. Hierdoor kan er ook nog geen drop-out berekend worden voor de nieuwe educatieve graduaatsopleidingen, educatieve masters en de specifieke lerarenopleidingen die in 2019-2020 uit het volwassenenonderwijs overkwamen naar de hogescholen.
6. De drop-out na 1 jaar schommelt over de jaren voor de drie bacheloropleidingen met percentages tussen 35% en 39%. Na 2 jaar stroomt er nog eens ongeveer 10% van de studenten uit en na drie jaar nog eens ongeveer 4%.
Voor de specifieke lerarenopleiding na master schommelen de drop-out percentages na 1 jaar de laatste jaren rond de 20%. Na 2 jaar stromen er nog eens ongeveer 4% uit. Uitzondering hier was academiejaar 2019-2020 waar we iets meer uitstroom opmerken dan andere jaren.
De percentages van de specifieke lerarenopleiding na professioneel gerichte bachelor schommelen heel erg. Het gaat hier ook om de resultaten van één enkele opleiding met een beperkt aantal trajectstarters.

BIJLAGE

[Overzicht](#)